

JOHN FLANAGAN

Tarptautinio bestselerio „Žvalgo mokiny“ autorius

BROLISA

JŪRŲ GAUDYNĖS

JŪRŲ GAUDYNĖS

John Flanagan
BROTHERBAND #9: THE
STERN CHASE
Penguin Random House Australia,
Sydney, 2022

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos
integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS)
portale ibiblioteka.lt

© Tekstas, John Flanagan, 2022

© Viršelio iliustracija, Jeremy Reston

© Viršelio dizainas, www.blacksheep-uk.com

Kūrinio neturtinės teisės priklauso autoriui.

Pirmą kartą pavadinimu *Brotherband 9. The Stern Chase* 2022 metais
išleido *Penguin Random House Australia Pty Ltd*, Sidnėjus, Australija.

Išleista susitarus su *Penguin Random House Australia Pty Ltd*.

Visos teisės saugomos.

© Vertimas į lietuvių kalbą, Viktorija Uzėlaitė, 2024

© Leidykla „Nieko rimto“, 2025

ISBN 978-609-441-955-3

JOHN FLANAGAN

JŪRŲ GAUDYNĖS

Iš anglų kalbos vertė Viktorija Uzėlaitė

Vilnius
2025

LAIVYBOS TERMINŲ PAAIŠKINIMAI

Šioje knygoje rašoma apie laivus, tad pamaniau, kad būtų naudinga paaiškinti kelis jūreivystės terminus, kuriuos sutiksite skaitydami pasakojimą.

Būkit ramūs, pasakodamas istoriją nesigilinu į technines smulkmenas, tad net jei neišmanote laivybos, neabejoju, suprasite, kas vyksta. Vis dėlto šiokių tokių terminų reikia, kad knyga būtų tikroviška.

Taigi vardiju be jokios aiškos tvarkos.

Pirmagalys – priekinė laivo dalis, dar vadinama nosimi.

Laivagalis – užpakalinė laivo dalis.

Kairys ir dešinys bortai – laivo šonai, žiūrint į pirmagalį.

Priekinis – esantis arčiau pirmagalio.

Užpakalinis – esantis arčiau laivagalio.

Priekinis ir užpakalinis takelažas – laivo priekyje ir gale esantys lynai, trosai ir burės.

Korpusas – laivo dugnas ir sienos.

Kilis – laivo dugno išilginė sija.

Vairairklis – mentė, kuria kreipiamas laivas, esanti dešinėje laivo pusėje, užpakalinėje dalyje.

Vairalazdė – vairo irklo rankena.

Traversu vėjas pučia tada, kai jo kryptis statmena laivo kursui.

Rėja – ant stiebo keliamas medinis skersinis su bure.

Rangautas – virš denio esančių skersinių, skirtų burėms tvirtinti, visuma.

Falšbortas – laivo šonas virš denio.

Planšyras – viršutinė laivo turėklų dalis.

Tvirtinimo kuoliukai – mediniai kuoliukai, kuriais tvirtinamas lynas.

Įkaba – kablys, laikantis irklą vietoje.

Vėjarodė – vėliavėlė, rodanti vėjo kryptį.

Plaukti zigzagu – daryti posūkius kertant vėjo krypties liniją.

Halsas – kelio atkarpa, kurią laivas nuplaukia nuo posūkio iki posūkio. Jei vėjas pučia iš šiaurės, o tu plauki į šiaurės rytus, tai plauksi tuo pačiu halsu tiek, kiek tau reikės. Tačiau jei vėjas pučia iš šiaurės, o tu nori plaukti į šiaurę, turėsi daryti zigzagus, kaskart kirsdamas vėjo krypties liniją. Toks plaukimas vadinamas **laviravimu prieš vėją**.

Laviravimas pavėjui – kai laivas keičia kryptį nusigręždamas nuo vėjo, taigi apsukdamas daug didesnę ratą, nei laviruodamas prieš vėją. Skandų laivams šitaip keisti kryptį yra saugiau.

Fordevindu laivas plaukia, kai vėjas pučia iš galo.

Beidevindu laivas plaukia, kai vėjas pučia beveik iš priekio.

Kritimas – kai vėjas pučia į laivagalį, laivas krenta. Tą patį darytum ir tu, jei vėjas būtų labai stiprus.

Rifas – raištis burei sutraukti ir pririšti prie rėjos, kad sumažėtų plotas. Burė sutraukiama siekiant apsaugoti stiebą ir pačią burę, kai pučia itin stiprus vėjas.

Kad laivas plauktų greičiausiai, burė pakreipiama reikiamu kampu. Tai vadinama **burės padėties nustatymu**.

Falas – lynas, kuriuo rėja pakeliama ant stiebo.

Štagas – stiebą prilaikantis tvirtas lynas. **Bakštagas** ir **fokštagas** – stori lynai, ištempti nuo stiebo viršūnės iki laivagalio ir pirmagalio (bakštagas – užpakalinis lynas, fokštagas – priekinis).

Šotai ir vantai. Daug kas mano, kad tai burės, tačiau jie klysta. Vantai – tai storos virvės, ištemptos nuo stiebo viršūnės iki laivo šono, jos prilaiko stiebą. Šotai – tai virvės, kuriomis valdoma ar reguliuojama burė: pasukama į vieną ar kitą pusę pagal vėjo stiprumą ir kryptį. Avariniu atveju gali būti duota komanda: „Atleisti šotus!“ Šotai atlaisvinami, burė nukąra ir laivas sustoja.

Dreifavimas – kai vėjas ar povandeninės srovės neša laivą nuo kurso, jis dreifuoja.

Dabar, kai jau užtektinai išmanote jūreivystės terminus, kviečiu žengti į „Brolijos“ pasaulį!

Johnas Flanaganas

PIRMA DALIS

NAUJASIS „GARNYS“

PIRMAS SKYRIUS

„Garnys“ smagiai skrodė vandenį, grakščiai pakildamas ir nusileisdamas, kirsdamas neaukštas vienodas bangeles ir jų papėdėse pažerdamas purslų debesis.

Helas šypsojosi. Buvo gera vėl just švelnius vairalazdės virpesius ir po kojomis linguojantį denį. Jis su savo įgula visą žiemą statė naują „Garnį“ ir šiandien džiaugėsi pagaliau galįs būti jūroje ir vadovauti laivui.

Jie plaukiojo palei Sonderlando pakrantę, tolokai į vakarus nuo Halasholmo, kad paskutinį kartą patikrintų laivą.

– Jis ištis greitesnis už senąjį „Garnį“, – tarė Helas netoliese stovinčiam Stigui, stebinčiam dailiai išsiritusią burę.

Skirlo padėjėjas nusišypsojo.

– To ir reikėjo tikėtis, – atsakė. – Šis dviem metrais ilgesnis ties vandens linija.

Helas linktelėjo galva. Ilgis suteikia laivui greičio. Be to, jis turėjo laiko eksperimentuoti su burėmis, tad suformavo ir sutvirtino jas papildomomis siūlėmis, kad nuo vėjo lengviau išsipūstų ir geriau neštų laivą. Dar paaukštino stiebą ir pailgino rėjas, kad naujame laive būtų galima iškelti daugiau burių.

Australų rašytojas Johnas Flanaganas (g. 1944 m.), lietuvių ir pasaulio skaitytojams pažįstamas iš daugelio pamėgtos nuotykių serijos „Žvalgo mokiny“, toliau tęsia jaunųjų skandų karių nuotykius. Devintojoje serijos „Brolija“ knygoje Helui, Tornui, Lidijai drauge su skandų vadu Eraku teks leisti į tikras gaudynes jūrose. Keršto trokštantys grobikai pavogė oberjarlo laivą ir ketina juo plėšikauti pakrantėse, kad suterštų gerą skandų vardą. Juos būtina kuo greičiau sučiupti ir sustabdyti. Nuotykių knygoje aukštinama karių draugystė, ištikimybė vienas kitam ir savo šaliai, išradingumas ir gebėjimas rasti sprendimus net sudėtingiausiose situacijose.

Redaktorė **Danguolė Vanagaitė**

Korektorė **Eglė Devižytė**

Maketavo **Andra Paplauskaitė**

Tiražas 1000 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“

Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print

Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

JŪRŲ GAUDYNĖS

Kadaise skandai plėšikaudavo jūrose, tačiau nuo tų laikų viskas gerokai pasikeitė. Jau daug metų šie nuožmūs kariai saugo Baltaudrių pakrantes. Jie gaudo piratus ir niekam neleidžia grobstyti laivų ir gyvenviečių. Tuo džiaugiasi visi – išskyrus, žinoma, pačius plėšikautojus. Siekdami keršto, jie sugalvoja niekingą planą. Jei šis pavyks, visi ims galvoti, kad pakrančių sargai skandai vėl ėmė piratauti. Būtina kuo greičiau sustabdyti plėšikus. Helas, Tornas, Lidija, Erakas ir kiti kyla į žūtibūtinį mūšį.

Nesvarbu, kad plėšikų daugiau nei „Garnių“. Ryžtas ir užsidegimas padės įveikti visas kliūtis. Laukia įspūdingos jūrų gaudynės.

Tarptautinio bestselerio „Žvalgo mokinys“ autoriaus Johno Flanagano serijoje „Brolija“ – nuotykių jūrose, negailestingi piratai ir nepamirštami mūšiai!

Kitos serijos knygos:

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-955-3

9 786094 419553